

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: R. V., nar. X
bytem X
zastoupený obecným zmocněncem Ing. arch. O. K.
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Zlínského kraje
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti: DOBET, spol. s r. o., IČ 25511602
sídlem Nádražní 946, 687 22 Ostrožská Nová Ves
zastoupen JUDr. Martinem Řezáčem
sídlem Ověnecká 871/13, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2020, č. j. KUZZL 48211/2020,
sp. zn. KUSP 35687/2020 ÚP-Ha

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 20. 9. 2020 doručenou zdejšímu soudu dne 22. 9. 2020 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2020, č. j. KUZL 48211/2020, sp. zn. KUSP 35687/2020 ÚP-Ha (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Uherský Ostroh, odbor stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 18. 2. 2020, č. j. MUUO 472/2020MIK, sp. zn. SU/2618/2014/SÚ-MIK (dále jen „rozhodnutí o odstranění stavby“), kterým stavební úřad podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „stavební zákon“) nařídil žalobci a paní M. V. odstranění stavby označené jako „*Maringotka na kolech šedé barvy s červenou střechou o rozměrech cca 6,0 x 2,5 m včetně přístupových schůdků, dřevěné WC*“ umístěné na pozemku p. č. X v katastrálním území Ch., obec O. N. V. (dále jen „stavba žalobce“ či „maringotka“), provedené bez povolení stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítá, že pozemek, na kterém se jeho stavba nachází, je v lokalitě, které se má týkat dlouho připravovaná změna územního plánu města U. O. a obce O. N. V. Jejím cílem má být vytvoření možnosti pro vybudování rekreačních objektů pro individuální i hromadnou rekreaci v daném místě. V této souvislosti odkazuje na návrh na změnu územního plánu obce O. N. V. předložený dne 20. 10. 2016, který navazuje na žádost o zrušení dobývacího prostoru, jíž podala těžební společnost. Zastupitelstvo obce návrh na pořízení změny územního plánu jednomyslně schválilo. V souvislosti s plánovanou změnou nechal žalovaný vypracovat územní studii „ÚS 3“, která rozčleňuje území šterkopískových jezer do tří zón. Jedna z nich má umísťování staveb pro individuální rekreaci připouštět. Probíhají tedy jednání o změně územního plánu, která by mohla vést k povolení rekreačních objektů. Z probíhající změny územních plánů jednoznačně neplyne termín vyřešení problematiky dotčeného území. Žalovaný pochybil, pokud celou věc posuzoval podle stávající územně plánovací dokumentace, která neodpovídá realitě. Žalobce již v odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti o dodatečné povolení stavby žádal, aby žalovaný vyčkal na výsledek projednání připravovaných změn územních plánů dotčených obcí. Obě obce podle žalobce vnímají pozitivně možnost rekreace v okolí jezer. Proto nebylo namístě zamítnout žádost o dodatečné povolení stavby. Stavební úřad měl řízení o dodatečném povolení staveb přerušit a vyčkat na výsledek projednání chystaných změn územních plánů, tj. na „*definitivní územně-plánovací dokumentaci*“.
3. Dále však žalobce připouští, že stávající územně plánovací dokumentace umožňuje stavebnímu úřadu naříditi odstranění staveb, které se zde nacházejí. Nynější územní plány regulující dané území představují pro předmětnou plochu stavební uzávěru, odůvodněnou těžbou šterkopísku. Těžba však již skončila, došlo k rekultivaci pozemků a těžební společnosti s umístěním staveb pro rekreaci souhlasí. Nadto se jedná o stavby, které zde stojí desítky let. Jsou na pozemcích vlastníků těchto staveb nebo na pozemcích řádně pronajatých.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se k žalobnímu návrhu vyjádřil podáním ze dne 2. 12. 2020. Žalobní námitky směřují spíše proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby, v důsledku čehož stavebnímu úřadu nezbylo než nařídít odstranění stavby. I když mezi oběma řízeními existuje určitá spojitost, jedná se o dvě samostatná řízení s rozdílným účelem a liší se i podmínky, jejichž splnění stavební úřad zkoumá v obou řízeních.
5. K námitkám uvedeným v žalobě nadto žalovaný uvedl, že těžební společnost dosud nepodala žádost o zrušení dobývacího prostoru. Žalovaný také zdůraznil, že předmětná stavba žalobce je na pozemku, který se nachází v k. ú. Ch., obce O. N. V., která sice započala přípravné práce na změně územního plánu nicméně není možné předjímat závěr takového řízení a dle žalovaného se tak nejedná o předběžnou otázku. Pokud jde o žalobcem zmiňovanou územní studii „ÚS 3“, tak se podle žalovaného nejspíše jedná o územní studii „*Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera*“. Potřeba této studie plyne ze Zásad územního rozvoje Zlínského kraje. Tato studie ovšem neslouží pro rozhodování stavebního úřadu. V současné chvíli tak platný územní plán obce O. N. V. neumožňuje umístění stavby žalobce na předmětném pozemku. Pozemek se stavbou žalobce se nachází v ochranném pásmu II. stupně pro vodní zdroj O. N. V. V tomto území mimo jiné platí zákaz umísťování a realizace staveb včetně jiných zařízení kromě objektů vodárenských a těžebních. Rozhodnutí o stanovení ochranného pásma je závazné pro rozhodování v daném území. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Další procesní vyjádření

6. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 20. 1. 2021, v níž toliko nesouhlasil s vyjádřením žalovaného, aniž by uvedl něčeho dalšího.
7. Podáním ze dne 10. 2. 2021 osoba zúčastněná na řízení zdejšímu soudu sdělila, že v řízení hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Následně podáním ze dne 10. 2. 2022 k věci uvedl, že na výsledku věci není nijak zainteresován, neboť v místě, kde se nachází maringotka, nepřichází v úvahu další využití k těžbě. V současné době je před ukončením řízení o likvidaci těžebních zařízení v dané lokalitě, následovat pak bude žádost o částečné zrušení (omezení) dobývacího prostoru, které se bude týkat i místa situování stavby žalobce.

V. Jednání před krajským soudem

8. Na nařízené jednání konané dne 1. 6. 2022 se účastníci řízení nedostavili, žalovaný omluven, žalobce a jeho zástupce bez omluvy.

VI. Posouzení věci krajským soudem

9. Na základě včas podané žaloby Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2, věta první, zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
10. Krajský soud na úvod připomíná, že se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí o odstranění stavby. Naproti tomu žalobce v rámci svého návrhu (a soudu je známo z jeho rozhodovací praxe, že ani jiným žalobním návrhem) nebrojil proti rozhodnutí, kterým stavební úřad zamítl žalobcovu žádost o dodatečné stavební povolení, v důsledku čehož následně stavební úřad přistoupil k vydání rozhodnutí o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.
11. Podstatou nyní projednávané věci je proto otázka posouzení zákonnosti rozhodnutí o odstranění stavby.
12. Ze správního spisu vyplývá, že stavební úřad vlastní kontrolní činností zjistil na pozemku p. č. X v k. ú. Ch. umístění maringotky bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem. Přípisem ze dne 7. 10. 2014, č. j. SÚ-MIK-2618/2014, proto stavební úřad zahájil řízení o odstranění této maringotky.
13. Dne 7. 11. 2014 žalobce v rámci vedeného řízení o odstranění nepovolené stavby podal žádost o dodatečné povolení stavby, avšak jeho žádost neobsahovala žádné přílohy ani projektovou dokumentaci. V průběhu správního řízení stavební úřad obdržel nesouhlasná stanoviska dotčených orgánů k povolení předmětné maringotky. S ohledem na umístění stavby v rozporu s územním plánem obce O. N. V., její umístění mimo plochy vymezené „hranicemi současně zastavěného a hranicemi zastavitelného území obce“, kde není povolena výstavba žádných objektů, stavební úřad žádost o dodatečné povolení stavby rozhodnutím ze dne 13. 3. 2015, č. j. SÚ-MIK-6-ZŘ-2939/2015, zamítl. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 4. 2015.
14. Posléze stavební úřad rozhodnutím o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídil žalobci a M. V. odstranění maringotky provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem a stavba nebyla dodatečně povolena a současně uložil žalobci a M. V. uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Důvodem pro vydání tohoto rozhodnutí byl rovněž rozpor stavby s veřejnými zájmy (rozpor se stanoviskem Obvodního báňského úřadu pro území krajů Jihomoravského a Zlínského) a územním plánem obce O. N. V.
15. Proti rozhodnutí o odstranění stavby žalobce podal odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Podle žalovaného stavební úřad postupoval plně v souladu s § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. V tomto řízení o odstranění stavby mohl žalobce namítat pouze nesplnění podmínek předvídaných v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tedy že (1) provedl stavbu v souladu s rozhodnutím vydaným podle stavebního zákona, nebo že (2) dosáhl dodatečného povolení stavby. O první kategorii případů nešlo, žalobce ostatně proto požádal o dodatečné povolení stavby. Stavební úřad však tuto žádost pravomocně zamítl. Proto nezbylo než nařídít odstranění stavby. Dále žalovaný doplnil, že se v dané věci jedná o výrobek plnící funkci stavby, jehož

odstranění mohlo být v souladu s uvedenými zákonnými ustanoveními nařízeno, a současně o stavbu, která by vyžadovala územní rozhodnutí ke svému umístění, takovým však nedisponovala.

16. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona platí, že stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
17. Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona lze stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území, b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje, c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.
18. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby (§ 129 odst. 2 stavebního zákona). Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví (§ 129 odst. 3 stavebního zákona). V opačném případě stavební úřad v řízení o odstranění stavby pokračuje.
19. Z výše citované právní úpravy vyplývá úzká spojitost mezi řízením o odstranění stavby a řízením o dodatečném povolení stavby. Přesto se však jedná o samostatná správní řízení s rozdílným účelem a předmětem. Řízení o odstranění stavby je řízením prvotním, obligatorním, zahajovaným z úřední povinnosti v případě naplnění zákonných podmínek. Směřuje k odstranění tzv. černých staveb. Od tohoto řízení se fakultativně – v případě podání žádosti vlastníka stavby – odvíjí řízení o dodatečném povolení stavby. Jeho účelem je zhojení protiprávního stavu a zabránění odstranění stavby postavené bez příslušného rozhodnutí, opatření či jiného úkonu. Uvedené odlišnosti se promítají také v rozdílnosti podmínek, jejichž splnění stavební úřad v jednotlivých řízeních zkoumá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2013, č. j. 7 As 154/2012-26).
20. Zatímco pro vyhovující rozhodnutí o dodatečném povolení stavby je třeba kumulativního splnění podmínek uvedených v § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona, v případě řízení o odstranění stavby stavební úřad zkoumá podmínky § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Nejprve se zaměřuje na otázku, zda se jedná o stavbu prováděnou nebo provedenou bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním. Následně zjišťuje, zda stavba nebyla ani dodatečně povolena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 8 As 127/2016-56). Stavební úřad v tomto řízení nemá žádné diskreční oprávnění.
21. Žalobní námitky fakticky proti rozhodnutí o odstranění stavby téměř nesměřují, naopak se z nich dá dovodit spíše argumentace pro vydání rozhodnutí o dodatečném povolení stavby. Tyto námitky měl žalobce uplatnit (a stavební úřad s žalovaným je poté přezkoumat) v jiném správním řízení – v řízení o dodatečném povolení stavby. V projednávané věci se námitky žalobce míjí s předmětem řízení, kterým je zákonnost

nařízeného odstranění stavby žalobce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017-48).

22. Pro vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby je tedy podstatné „pouze“ to, zda 1) uvedená stavba je stavbou, jejíž provedení podléhá rozhodnutí, opatření či jinému úkonu vyžadovanému stavebním zákonem (pro zjednodušení soud bude nadále souhrnně pro tyto akty používat označení „povolení“), 2) byla provedena bez tohoto povolení a 3) k potřebnému povolení nedošlo ani dodatečně.
23. Žalobce nicméně v žalobě vůbec nenamítá absenci podmínek plynoucích z § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Netvrdí, že by stavba žalobce nepodléhala povolení. Ani netvrdí, že ji provedl na základě povolení. Sám žalobce si byl vědom, že jeho stavba odporuje platnému a účinnému územnímu plánu obce O. N. V. Případná probíhající řízení o budoucích změnách územních plánů nehrají pro danou věc roli, neboť správní orgány rozhodují podle stavu platného k době vydání rozhodnutí. Stejně tak soudy přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů z tohoto hlediska. Pokud si žalobce od počátku uvědomoval, že předmětnou stavbu realizoval bez příslušného povolení stavebního úřadu, musí nést i následky takové situace. Nelze připustit, aby pouze s odkazem na probíhající jednání, územní studie, či možné budoucí změny ve funkčním určení určitých částí území veřejná moc trpěla nepovolenou stavbu, která odporuje platné územně plánovací dokumentaci (k tomu srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1 As 91/2018-27).
24. Ze správního spisu rovněž jednoznačně vyplývá a mezi stranami ani není sporu o tom, že v případě stavby žalobce nedošlo k jejímu dodatečnému povolení. V tomto směru lze poukázat na rozhodnutí ze dne 13. 3. 2015, č. j. SÚ-MIK-6-ZŘ-2939/2015, kterým stavební úřad zamítl žádost žalobce o dodatečné povolení maringotky.
25. Soud proto na tomto místě uzavírá, že daná stavba (maringotka) by podléhala povolení stavebního úřadu, kterým však nedisponovala, přičemž nebyla ani dodatečně povolena, tj. byly naplněny podmínky dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona pro to, aby stavební úřad z moci úřední přistoupil k nařízení odstranění této stavby
26. Vznáší-li žalobce procesní námitku, že stavební úřad měl řízení o odstranění stavby přerušit, neuvádí na podporu tohoto svého argumentu žádný zákonný důvod. Přerušování řízení o odstranění stavby by připadalo v úvahu v případech stanovených § 64 odst. 1 správního řádu. Pod žádný z těchto důvodů však nelze podřadit tvrzení žalobce o nutnosti vyčkat na „*definitivní územně plánovací dokumentaci*“. Nelze uvažovat ani o důvodu pod § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Proces změny územního plánu nelze považovat za řízení o předběžné otázce ve smyslu § 57 správního řádu. V tomto procesu se totiž neřeší žádná otázka, kterou by měly správní orgány v řízení o odstranění stavby posuzovat (viz výše vymezené skutečnosti rozhodné pro rozhodnutí o odstranění stavby). Z argumentace žalobce o probíhajícím řízení o změnách územního plánu obce, na kterém se nachází i pozemek, jež je předmětem tohoto řízení nelze dovodit, jak bude územní plán obce nakonec vypadat, tedy není možné z těchto započatých změn dovozovat, že dočasná stavba žalobce bude poté v souladu s územním plánem. Navíc je zde nutné poukázat i na rozhodovací praxi zdejšího soudu v podobných otázkách (např. rozsudek ze dne 2. 2. 2021, č. j. 31 A 142/2018-76).

VII. Závěr a náklady řízení

27. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
28. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci tedy neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému sice toto právo vzniklo, v souvislosti s tímto řízením mu však žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly. Proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil žádnou povinnost, proto jí žádné právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 odst. 5 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 1. června 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu